

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

List izhaja 10. in 25. vsakega meseca.
 Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 4.—, za člane onih zadrug, ki so uvedle obvezno naročbo lista za vse člane, pa celoletno K 2.— Sicer stane list celoletno K 5.—, polletno K 2'60, četrtletno K 1'30 in posamezna številka 25 vinarjev.

Cena inseratom: 1/48 strani K 1'50, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak ponedeljek in petek od 4.—6. popoldne.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí.

Štev. 13.

V Ljubljani, 25. julija 1914.

Leto I.

Zvezne objave.

Osebné izpremembe v okolišu posameznih zadrug, t. j. prenos gostilničarskih koncesij, nastop novih oseb, smrt bivših gostilničarjev itd. naj se po vzorcu ljubljanske zadruge v številki 12. »Gostilničarja« pošljejo našemu uredništvu in sicer morda vsakega pol leta. Take izpremembe zanimajo naše bralce in večkrat se drugače niti ne izve o stanovskih tovariših, kje da so. Ker dohajajo take izpremembe od obrtnih oblasti vsaki zadrugi, prosimo načelnštva, da jih priobčijo v listu.

Nadomestilo delavskih knjižic z legitimacijami.

Obrtni red je od svojega postanka doživel že več sprememb in priklopilo se mu je že več pristavkov, da marsikateri paragraf kar čudno izgleda, ker ima toliko pododdelkov. Sedaj se zopet snuje važna sprememba in obrtne korporacije so imele oddati mnenje o tozadavnem zakonskem načrtu, ki spreminja §§ 79. in 81. obrtnega reda.

Glavne določbe tega zakonskega načrta so sledeče: Na mesto delavskih knjižic stopijo delavske legitimacije. Delavske legitimacije izdajajo občine, v katerih biva delavec, proti povračilu nabavnih stroškov ter jih poverjajo politična okrajna oblastva. Delavska legitimacija mora vsebovati ime in priimek delavca, rojstni kraj, dan, mesec, leto rojstva, vero in stan, domovinsko občino. Potom posebnega ukaza se more od strani vlade določiti, da morajo biti legitimacije opremljene s fotografijo delavca. Posebno važno je, da po novem zakonskem načrtu pri polnoletnih delavcih ne hrani delavske legitimacije obrtni delodajalec, ampak jih obrdrži delavec sam. Pri delavcih, ki še niso dopolnili 24. leto, pa hrani delavske legitimacije obrtni delodajalec. Pri delavcih, ki so dovršili 24. leto, velja določilo, da se vpisi o njih porabi ter o vstopu in izstopu iz dela

vpisujejo od strani občine, toda le na zahtevu delavca samega. Pri delavcih, ki niso dovršili 24. leto, poskrbeti mora te vpise obrtni delodajalec, ki mora tudi poskrbeti za potrdilo pristojne zadruge ali občine. Na zahtevo delavca je obrtni gospodar dolžan, dati mu pismeno izpričevalo o tem, kakšno delo je opravljal in kako dolgo. Opazke o izpričevalu, ki bi mogle otežkočiti delavcu pridobitev nove službe, so nedovoljene.

Glavne in bistvene spremembe obstoje torej v tem, da hranitev delavske izkaznice za čas službenega razmerja pri polnoletnih delavcih ne pripade več delodajalcu ter da je od delavca, ki je 24. leto dopolnil, samega zavisno, ali se v njegovo legitimacijo vpisuje vsakokratna vporaba ali ne.

O tej spremembi je Deželna zveza gostilničarskih zadrug kakor tudi njene članice gostilničarske zadruge zavzela takoj principiarno stališče, da tako spremembo odklanja, kajti za gospodarja, zlasti pa gostilničarja, ki veliko menja delojemalce, je stališče po novih določilih veliko slabše.

Trgovski in obrtniški zbornici za Kranjsko oddano mnenje vsebuje zato strogo odklonitev spremembe. V načrtu navedene spremembe bi znatno otežkočile opravilo s polnoletnimi delojemalci, napravljale sitnosti, pota in zamude. Do sedaj je gostilničar hranil delavsko knjižico in držal s tem uslužbenca, da ni popihal, kadar bi se mu zljubilo. Po novih določilih pa gostilničar ne bo imel ničesar od uslužbenca v rokah, čeprav ima ta veliko njegovega denarja zaupnega — kjer je promet čez dan velik — celo znatne zneske. Ker ima delojemalce sam legitimacijo v rokah, lahko vsak čas odide iz službe in gostilničar ga ne bo s policijo iskal, zlasti ker hotelski in kavarnarski uslužbenci niso navezani recimo na Kranjsko ali na Avstrijo, ampak gredo po vsem svetu.

Drug, jako važen ugovor je pa ta, da gostilničar nikoli ne bo mogel soditi, kak-

šnega človeka sprejme v službo. Zdaj je iz delavske knjižice lahko videl, kako je uslužbenec spreminjal službe in če je bil zanesljiv, zdaj pa niti časa, kako dolgo in kje je služil, ne bo mogel videti iz legitimacije, kajti delavec lahko samovoljno zahteva, da občina to vpiše ali pa ne. Uslužbenci se bodo navadili, da ne bodo nikoli zahtevali vpisa v legitimacijo in potem naj gospodar ve, kakšne baže človeka sprejme v službo.

Pri poslih ne pride to že toliko v poštev, pač pa zelo veliko pri natakarijih in natakaričah, ki imajo mnogokrat glede denarja prav zaupno mesto in se torej mora vedeti, komu se zaupa.

Odločno stoje torej naše organizacije na stališču, da je sprememba glede delavskih knjižic nesprejemljiva, in sicer za gostilničarja morda bolj kakor za vsakega drugega obrtnika.

Ker je gostilničarstvo organizirano po celi Avstriji in ker se bo po našem mnenju večina delodajalcev protivila sprejemu tozadavnega zakonskega načrta, se nadajamo, da načrt ne bo sprejet.

O poslabšanju tujske industrije v alpskih krajih.

Če govorimo v tem članku o tujski industriji, imamo v mislih edinole hotelsko industrijo v letoviščih, ker pri drugih panogah ni vzroka, da bi se slabšala, ampak še napreduje.

Sezoni 1912 in 1913 sta bili gotovo najslabši, kar ju pomnijo naši planinski kraji. Poleg vlažnega poletja smo doživeli še gospodarske krize in pojavljali so se na Bledu, v Bohinju in drugod polomi večjih hotelov. Pa ne samo pri nas, ampak tudi na Koroškem, Solnograškem in celo na Tirolskem tožijo o kritičnih časih, ki so prišli za letoviška podjetja. Slab obisk in pa velikanske bančne obresti v zadnjih dveh letih so izpodkopale marsikatero trdno podjetje.

So pa še drugi vzroki, ki povzročujejo nazadovanje stalnih letovišč. Smo v času avtomobila, s katerim se naglo prodere v druge kraje, obišče namesto enega ali dveh letovišč, morda deset, in zato pa na enega le majhen del odpade.

Še pomembnejši je pa drugi vzrok, ki leži v silni konkurenci morskih kopališč. Danes ni več moda, iti na letovišče v planinske kraje, ampak poletje se prebije ob morju. In morska kopališča ob Adriji, v Istri in Dalmaciji naraščajo kakor gobe po dežju. Za vsak okus in za vsako denarnico je skrbjeno in vlada, južna železnica in Lloyd pospešujejo na vse načine to gibanje, ki se ne kaže le pri nas, ampak tudi v Nemčiji. Vse se gre kopat v morje in valjat v morski pesek!

Tretji vzrok je silni razvoj zimskega športa, ki tudi širše kroge vedno bolj zanima. Zlasti mladina hoče po zimi ven, ker se na smučih in sankah da veliko prijetnejše kramljati in seznanjati kakor pa v gorskih turah poleti. Starši morajo spremljati mladino in to stane denar. Vsi si pa ne morejo privoščiti pozimi in poleti počitnice in stroške. Zato se poletju odtrga, kar zima porabi in bivanje v letoviščih se čim bolj okrajšuje.

Čeprav izkazujejo mnoga letovišča večji obisk tujcev kakor v prejšnjih letih, še to ničesar ne dokazuje. Kaj pomagajo tisoči obiskovalci, ki dirjajo na lastnih ali državnih avtomobilih po vseh letoviščih, a se morda le za en dan ustavijo. Stalni gostje, ki dalj časa ostajajo v enem kraju, so se zelo zmanjšali in njih vrste se vedno bolj redčijo.

Če se tukaj na kak način ne odpomore, bo vedno slabše in v nič pojdejo nele hotelirji, ampak tudi njih rodbine. Treba je torej v časopisnih in zlasti v zdravniških krogih priporočati bivanje v čistem in zdravem gorskem zraku, ne pa vsakega pošiljati k morju, da si tam ožge kožo. Zdravniki se sami ravnaajo po modi. Poprej so pošiljali ljudi v gorske kraje, zdaj jih pošiljajo k morju, ker dotični »bolniki« to zahtevajo.

Drugi pripomoček bi bil, dobiti cen kredit za hotelska in druga letoviška podjetja, kajti banke računajo že take obresti, da ti požro ves zaslužek. Tudi davki naj bi se preuredili in ne nalagali ravno tujskim podjetjem v taki višini.

Pa tudi podjetniki naj bi se sami bolj brigali za stanovska vprašanja in stanovske organizacije. Tista nečedna nevoščljivost in malenkostna konkurenca naj bi izginili in skupno naj bi se zavzeli kakor en moč za stanovske interese. V okviru deželne zveze naj bi se ustanovil poseben odsek za letoviške hotelirje in gostilničarje na Kranjskem in z združenimi močmi bi se gotovo dalo doseči zboljšanje položaja.

Postopanje obrtnih oblasti pri snovanju novih zadrug.

(Poročal na zveznem občnem zboru delegat Kavčič).

Iz obširnega poročila posnemamo naslednje.

Neverjetno je, s kako mržnjo se oprijemajo politična oblastva dela za organiziranje gostilničarstva na Kranjskem potom obrtnih zadrug. Ne le, da je nerazsodnemu hribovskemu gostilničarju težko dopovedati,

da smo le združeni močni in moremo kaj doseči, je poleg tega še postopanje politične oblasti tako, da tako proti „štimgungo“ prav rada porabi in zasnuje izpraševanje za mnenje, kdo je proti, kdo je za ustanovitev zadruga. Če pa že kljub temu večina vendar pride do sklepa za ustanovitev, pa pusti glavarstvo ležati zadevo vsaj dve leti ali še dalj nerešeno. Ta zadnji slučaj opazujemo pri zasnovljenju gostilničarske zadruga v Ribnici, prvega pa v Radovljici. Tu je dalo namreč glavarstvo poklicati vse gostilničarje tega sodnega okraja in dotični referent je kar drugega za drugim nagovoril: „Kajne, da niste za ustanovitev zadruga, vi tudi ne, vi tudi ne,“ itd. in s tem je bilo opravljeno, zadruga ne bo. Tako postopanje se nam zdi nepravilno. Oblastva bi morala obrtnike zbrati, jim pomen in koristi zadruga predočiti in vse pojasniti, kaj morejo tovariši doseči z organiziranjem v zvezi ali zadrugi. To se ne zgodi, ker bi bilo po ustanovitvi zadruga, če postane ta agilna, treba v marsičem drugače postopati, kot pa se sedaj godi po zastarelem plesnivem šimeljnu. Predlagam torej:

Občni zbor izreci nad takim postopanjem svoje ogorčenje. Načelstvu zveze se naroča, da poda tozadevno primerno pritožbo na c. kr. deželno vlado.

Posebni davek na žgane opojne pijače naj se plačuje enako drugim davkom.

(Poročal na zveznem občnem zboru delegat Engelman.)

Slavni občni zbor!

Kakor iz vseh naredb, tako preži tudi iz naredbe finančnega ministrstva, ki določuje, da je za točenje žganih opojnih pijač plačevati takozvano posebno oddajo, samo kazni in zopet kazni. Določba, ki pravi, da je tistega, ki zamudi pred potekom polletja plačati omenjeno oddajo za naslednje polletje kaznovati, je naravnost drakonična. Sto in stokrat se zgodi, da je gostilničar v resnici pozabil zadnji dan plačati; ako stori to naslednjega dne, t. j. prvi dan, ko je nastopilo novo polletje, je že zamujeno in kaznuje se ga, pa še ne malenkostno, ampak občutno. Koliko ima prizadeti nato potov, prošelj in sitnosti, je nepopisno. Če bi že drugega ne bilo, a drakonične kazni, ki se zato nalagajo, so neznosne. Ako se že vse druge davščine državne, deželne, občinske in duhovniške lahko pobere davčnoeksekutivnim potom, zakaj bi se vendar ta oddaja, ki je eminentno državna, ne podredila pod tisto manipulacijo davčnih organov, kakor vse druge davščine? Jaz mislim, da oblastim pač ne bo ničesar drugega lažje storiti kot to, zato predlagam sledečo resolucijo:

Na občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, dne 28. maja v Ljubljani, zbrani delegati gostilničarstva cele Kranjske konstatiramo, da je naredba, ki ukazuje, da je posebno oddajo za točenje žganih pijač plačevati v posebnih gotovih obrokih in natančnih terminih, skrajno nepripravna in za prizadetega tako nadelžna, da ni v nikakoli primeri z malenkostjo obrata, katerega dotičnik doseže. Najpazljivejšemu se lahko zgodi, da je prezrl ali pozabil oddati ta davek državi, ne iz naganjivosti ali da bi se umaknil temu plačilu, ker kaj takega sploh mogoče ni, ampak ker morda zaradi najnujnejših plačil ni imel

razpoložljivega denarja. Drugi dan ga pa že zadene občutna kazni in se na noben izgovor ne ozira. Tako brezobzirnost smatramo za predrakonično, zato naročamo načelstvu deželne zveze, naj vložiti na c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani in na visoko c. kr. finančno in trgovsko ministrstvo peticijo, v kateri naj se vsa ta dejstva navedejo, in zaprosi, da izdajo kompetentna oblastva naredbo, s katero se določa, da je tudi posebna oddaja za prodajo žganja plačevati enako vsem drugim davkom in in da se v slučaju zakasnelosti plačila postopa enako kot pri zaostankih z drugimi davščinami.

Predlog se je soglasno sprejel.

Posebni davek na žgane opojne pijače.

(Konec.)

VI. Kaka pravna sredstva ima kaznovanec in kako se najbolj izognemo kazni?

Kazenska določba, v kateri se nalaga kazni in obenem eventualno tudi prikrajšana posebna davščina, postane v pravkar navedenem roku osmih dni, oziroma tridesetih dni pravnoveljavna seveda le tedaj, ako se dotičnik proti tej odločbi v označeni dobi ni pritožil.

To pravno sredstvo pritožbe imenujemo tudi priziv, utok ali rekurz.

Rekurz je lahko naperjen z eno in isto vlogo proti **naloženi kazni**, kakor tudi proti **predpisani davščini**.

Rekurz je vložiti vedno **pri prvi inštanci**, to je pri onem finančnem (eventualno okrajnem) ravnateljstvu, ki je izdalo dotično odločbo in od tukaj se predloži drugi inštanci. To je edino pravilni, pa tudi edini najkrajši pot rešitve v interesu rekurenta.

Povsem krivo pa je misliti, da bo zadeva hitreje, boljše in ugodnejše rešena, ako rekurent pravno sredstvo vpošlje takoj sam direktno drugi inštanci. Baš nasprotno! Kajti druga inštanca pošlje dotično vlogo prej prvi inštanci v uradovanje in sedaj šele predloži prva inštanca vse tozadevne spise skupno z dotično pritožbo drugi inštanci.

Kot prve inštanice pridejo v naših krajih v poštev finančna ravnateljstva v Ljubljani ter Celovcu in finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru, in so te oblasti, kar se tiče kazni, podrejene finančnemu deželnemu ravnateljstvu v Gradcu kot drugi inštanci, kar se pa tiče v naknadno plačilo predpisane prikrajšane davščine, se predlaga dotični pri prvi inštanci vloženi rekurz c. kr. finančnemu ministrstvu na Dunaju.

V rekurznih zadevah posebne davščine velja sploh zakon z dne 19. marca 1876 drž. zak. št. 28, v katerem so določeni roki za pravna sredstva v administrativnem postopanju, — **kajti cela razprava v zadevah posebne davščine je administrativna in ne kazenska**.

Ta pravkar omenjeni zakon ima med drugim tudi jako važno določbo, da se v slučajih, v katerih se vpošlje pravno sredstvo po pošti **priporočeno ali rekomandirano, onega časa, ki ga rabi pošiljatev za pot do adresata, ne všteje v dotično pritožbeno dobo**, tako, da je pritožba, oddana po poštne recepisu šele osmega, oziroma tridesetega dne vložena še pravočasno.

sno, čeprav dospe k naslovnemu uradu morda za več dni »prepoz«.

V slučaju, da bi bil **zadnji dan** osem-, oziroma tridesetdnevne dobe **nedelja ali praznik, poteče dotični rok šele prihodnji delavnik.**

Se eno pravno sredstvo ima kaznovanec proti kazenski odločbi, ki namreč izvira iz njenega administrativnega značaja, katero sredstvo pa se sme uporabiti pač le v dobro podkrepjenih ter posebno važnih in resnih slučajih.

To sredstvo je: **pritožba na upravno sodišče.**

Tako pritožbo sme dvigniti v zmislu državnoteljnega zakona ter zakona o ustanovitvi upravnega sodišča iz leta 1875., **vsakdo, kdor se čuti potom protizakonite odločbe kakega administrativnega oblastva užaljenega v svojih pravicah.** Mora pa jo dvigniti **tekem šestdesetih dni,** računjeno od dneva vročene mu odločbe zadnje administrativne inštanice.

Kaznovanec lahko tudi **prosi za milost.** Tu celo ni vezan na rok. Najboljše je, da spoji eventualno pritožbo takoj tudi s prošnjo za milost; rekurz ima v najredkejših slučajih ugoden uspeh, potom milosti se pa kršitelju zakona, ako ni baš očitno, da je s posebno zlobnostjo, s posebno zvižajo hotel oškodovati državo, ako ni posebno nevaren in nepoboljšljiv »grešnik«, drage volje izpregleda znaten znesek. Osebito se tu olajševalne okolnosti konkretnega slučaja najdalekosežneje upoštevajo.

Kazni radi posebne davščine se množe in množe, a vedno češče se i čuje vprašanje: Kako naj ravnamo, da ne zapademo kazni, da ne zabredemo v prestopok?

Remedium simplex! Kaj lahko je pomoči.

Pomisliti je treba, dragi zakonokršitelj, da velja v Avstriji pravni princip, zabeležen v § 2. obč. državlj. zakonika, ki pravi: »Nepoznanje zakona te ne opravičuje.«

Treba torej predpise zakonov poznati, poznati in se po njih ravnati!

Obrtne pravice in predpisi.

Nedeljski počitek v obrtih. Za Kranjsko veljavne predpise o nedeljskem počitku je c. kr. deželna vlada z razglasom z dne 29. maja 1914, št. 15.451 dež. zak. št. 17 nekoliko izpremenila. Ker nas drugi obrti ne zanimajo toliko, hočemo navesti spremembe predpisov o nedeljskem počitku le za one obrte, ki so deloma včlanjeni tudi v gostilničarskih zadrugah. Za **sladičarje** je dopuščeno nedeljsko delo v Ljubljani neomejeno, za ostale kraje dežele prodaja izdelkov sicer tudi neomejena, toda izdelovanje le do 10. dopoldne. **Kolačarji, medičarji in mandoletarji** smejo ob nedeljah prodajati od 8. zjutraj do 8. zvečer, na deželi od 8. do 10. dopoldne in od 1. popoldne do 7. zvečer. Za **mesarje in prodajalce divjačine** je nedeljsko delo ter prodaja dopuščena v Ljubljani, na Glincah (občina Vič), Mostah, Selu, Štepanji vasi, Spodnji Šiški, Vodmatu in na Viču do 9. dopoldne, drugod po deželi do 10. dopoldne. **Prekajevalci in prodajalci klobas** smejo prodajati v Ljubljani in v pravkar omenjenih krajih od 7. do 9. dopoldne, drugod od 7. do 10. dopoldne. Za **gostilničarje** pa veljajo posebni policijski

predpisi, ki so v posameznih krajih različni, toda jih vsak gostilničar dobro ve, posebno če jih je kdaj kršil in plačal globo.

Stanovske novice.

Petindvajsetletnico obrtovanja kot gostilničar in obenem srebrno poroko je dne 1. julija praznoval naš tovariš gosp. Ivan O g o r e l e c, gostilničar v Ljubljani, Pred igriščem. Vrlemu stanovskemu tovarišu, ki je priljubljen sam kot njegova gospa soproga, tako pri gostih, kakor pri stanovskih tovariših, čestitamo na jubileju in mu želimo, da bi praznoval tudi še petdesetletnico in zlato poroko, čeprav so za gostilničarja zdaj nastopili težki časi.

Smrtna kosa. Zveznemu odborniku in neumornemu boritelju na obrtnozadružnem polju, gosp. Lavoslavu B u č a r j u, gostilničarju in mesarju v Kostanjevici, je umrla soproga ga. F r i d a, roj. G a t s c h, v najlepši dobi 22 let. Vstrajnemu in za našo organizacijo zelo zaslužnemu članu izrekamo iskreno sožalje!

Bobi in štruklji. Lepa navada je sicer to, da postrežejo gostilničarji, kadar je v njih okraju žegnanje, gostom z bobi in štruklji. Toda tok življenja zahteva, da se opusti marsikak običaj, in tako bo treba opustiti tudi bobe in štruklje. Pri sedanji vsestranski draginji mora gostilničar paziti na vsak vinar, ako hoče, da izhaja vsaj za silo. Podražili so se posli, podražila stanovanja, podražilo se je vino in pivo ter druge pijače, in povišali so se tudi davki. Bobi in štruklji pa stanejo gostilničarja toliko, da ima na dan žegnanja le obilo truda in dela, dobička pa tako malo, da komaj pokrije stroške, ki so na ta dan zaradi pomnoženja osebja itak ogromni. Pa še nekaj je pri vsem tem, kar treba vpoštovati. Na dan žegnanja namreč pridejo v gostilno tudi gostje, katerih prej vse leto ni bilo. S seboj pa pripeljejo kopicco otrok. Ta prijazna družbica popije eno ali kvečjemu dve steklenici piva, bobov in štruljev pa pojedjo toliko, da jih jim gostilničar ne more nikdar dovolj nanositi, saj se jih hočejo do sitega najesti, ker so zastonj. Pri tako izbornem apetitu takih ljubih gostov pride naposled gostilničar še v zadrego. Pridejo namreč proti večeru v svojem običajnem času stalni gostje, a ubogi gostilničar jim pri najboljši volji ne more več postreči z bobi ali štruklji, ker mu jih je zmanjkalo. Zamera je gotova. »Torej meni, ki sem vsakdanji gost, ni predložil niti enega boba, dočim se bašejo pri drugih mizah z njimi ljudje, ki pridejo tu sem le ob žegnanju. Je že dobro, pa še mene več ne bo.« Tako godrnjanje se čuje čestokrat, in nekateri gostje se čutijo zaradi tega res tako užaljene, da izostanejo. Ni jim sicer za bobe, a zdi se jim, da se jih bagatelizira. In gostilničar ima pri tem dvojno škodo. — Bobi in štruklji so za gostilničarja prav isto, kar so za trgovca nooletna darila. Ta darila so trgovci že pred leti povsod in brez izjeme odpravili, in kdor se temu sklepu ni pokoril, je zapadel občutni globi. Zato je treba tudi nam na prihodnjem občnem zboru skleniti, da se odpravijo bobi in štruklji, bodisi ob žegnanju ali predpustom. Če pa kdo misli, da morajo biti, naj se pa gostom zaračunajo. Kdor ne pride na žegnanje z namenom, da bi se jih zastonj najedel, jih bo

tudi rad plačal, kar jih bo naročil. Naše tozadevno geslo naj torej bo: »**Proč z bobi in štruklji!**«

IX. avstrijski vinorejski kongres v Gorici 1914. V času od 5. do 13. septembra 1914 bo v Gorici deveti avstrijski vinorejski kongres. Statut kongresa, spored in razstavnici red so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Podrobnejša poročila podamo v prihodnjih številkah.

Zadružne objave.

Izvanredni občni zbor zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani se je vršil, dne 9. julija 1914. Načelnik gospod K a v č i č otvori na podlagi, določbe § 17. pravil občni zbor, ter predstavi obrtno oblastvenega zastopnika g. dr. B e r c e t a in zadružnega inštruktorja g. komisarja S t e s k o. Predno se preide na dnevni red, se spominja načelnik g. Kavčič v zbranih besedah tragičnega dogodka v Sarajevu, kjer sta bila po morilčevi roki umorjena prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinanda in njegova soproga vojvodinja Hohenberg. V imenu ljubljanskega gostilničarstva izjavi najglobokejšo žalost in ogorčenje nad tem krutim dejanjem, ki ga vse obsoja, želeč iz vsega udanostnega srca Njega Veličanstvu cesarju Franc Jožefu, da bi ta udarec krepko prestal in da bi ga Bog ohranil še do skrajne meje človeškega življenja svojim ljubečim narodom. Zborovalci so govor s tihim molkom stoje poslušali, izraz sožalja pa se je zabeležil v zapisnik. Nato poroča g. načelnik, da je stavila dež. vlada kategorično zahtevo, da se mora s šolskim letom 1914/15 pričeti pošiljati gostilničarsko in kavarniško vaještvo v obrtno - nadaljevalne šole. Načelstvo je storilo v tem pogledu že pred dvema letoma začetne korake in sedaj se ne da zadeva več odladati. Posvetovanja pri vladnem svetniku ravnatelju obrtnih šol g. Šubicu so razvila dve eventualnosti: ali se pošilja vaještvo v obrtne šole z drugimi rokodelskimi vajenci vred, ali pa si mora zadruga ustanoviti lastno strokovno šolo. V prvem slučaju bi se vajenci učili tega, kakor drugi in bi morali obiskovati šolo v tistih urah, kakor so za druge določene in bi zadruga ne imela nobene posebne ingerence na ureditev pouka. V drugem slučaju pa si lahko uravnajo interesentje zadevo tako, kakor je njim najpripravneje, tako glede predmetov pouka, učnega časa in drugo. Zborovalci naj se tedaj odločijo, ali je pošiljati vajence v obrtno - nadaljevalno šolo ali naj se po zadrugi ustanovi lastno strokovno nadaljevalno šolo. Glede troška bi ne bilo mnogo difference, ker bi se za strokov. pouk moralo tudi v državni šoli precej prispevati od strani interesentov. Tajnik poda nato približni proračun, kaj bi šola veljala. Za pokritje primanjkljaja, bi se moralo porabljati obresti vaješkega fonda in letne pristopnine in oprostnine, nadalje prispevki interesentov in končno bi zadruga morala iz svojih sredstev prispevati okrog 250 K. Načelnik tedaj pozove zborovalce, naj se odločijo za eno ali drugo in naj stavi primeren predlog. G. Tonejc predlaganato, da naj občni zbor sklene, vzeti šolo v lastno režijo. Na dano glasovanje se izreče občni zbor z dvignjenjem

rok soglasno za ustanovitev lastne strokovne šole. Ištoto se soglasno sklene, naročiti odboru, da tozadevno vse potrebno ukrene za ustanovitev takega zavoda in slednjič dovoli dajati letnih 250 K iz združnih sredstev v šolske namene. Tudi se interesenti po g. Tonejcu izjavijo, da bodo dajali na leto najmanj po 5 K od vaje v učne svrhe. — K raznoterostim se oglasi g. A. Z a j e c in poroča, da namerava vlada odpraviti sedanje delavske knjižice in uvesti neke legitimacije, katere pa ne bodo imele tistega pomena kot dosejanje knjižice, ki so za delodajalca zelo pripravne tudi kot informacijski pripomoček. Iz legitimacij ne bi bila razvidna trajnost službene dobe posameznika, kakor tudi mnogo drugih stvari, ki so bile v delavskih knjižicah razvidne. Sprememba je torej za gospodarje nesprejemljiva, zato predlaga, naj sklene občni zbor podati protest proti uveljavljanju take spremembe obrtnega reda. Predlog se soglasno sprejme. Nato zaključi načelnik z običajno zahvalo na vse udeležence kot tudi na gg. časnikarje, občni zbor.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Prosim za pojasnilo, če sme užitninski uslužbenec imeti hišno preiskavo brez župana ali občinskega moža oziroma brez priče. — **Fl. G. v P.**

Odgovor: V tistih prostorih, ki so v popisu prostorov označeni, t. j., kjer se obrt izvršuje ali užitnini podvrženo blago shranjuje ter v s temi prostori v neposredni zvezi stojećih lokalnih sme užitninski uslužbenec v navzočnosti gospodarja ali njegovega namestnika pregledovati. Iz lastne previdnosti bo dotični pri takih pregledih vselej zahteval priče, ako gospodarja ni doma.

Kar se tiče drugih prostorov, kakor gori omenjenih sme pa užitninski uslužbenec le tedaj v njih preiskavo vršiti, ako je navzoč župan ali kak občinski mož.

Razno.

* **Proti odpravi delavskih knjižic.** V današnjem tozadevnem članku smo nastopili proti temu, da bi se odpravile delavske bukvice in uvedle priproste legitimacije, iz katerih bi bilo le ime, starost in rojstni kraj delojemalca razvidno. Enako so nastopile vse zvezne organizacije proti taki izpremembi obrtnega reda, in sicer so nekatere prav ostro protestirale. Za primeroma navajamo nekaj stavkov iz protesta zveze gostilničarskih zadrug na Tirolskem, ki ga je oddala trgovski in obrtniški zbornici v Inomostu: »Z odpravo delavskih knjižic se namerava najprej udariti vse združništvo. Kar zahtevajo tukaj delavci, je nič manj in nič več kakor, vso moč odvzeti principalu in vzgojiti vagabundajo. Kajti, čeprav tudi poprej kljub delavski knjižici ni obstajala absolutna varnost, koga se sprejme v službo, je obstajala vendar jako važna stvar: delavska knjižica je ostala v rokah principala in je mogel delavec, če je hotel predčasno opustiti delo, to storiti le s knjižico, t. j. moral je prositi za njeno izročitev. Zdaj naj bi se pa sprejela določba, da ima delavec,

če je star 24 let, legitimacijo v lastni shrambi, torej so delodajalci brez vsakega varstva proti ljudem, ki se hočejo le potepati po deželi, ne pa vršiti pošteno delo. Dalje naj bi županstva vpisovala v legitimacije in politične oblasti naj bi potrdile vpise, principal pa ne bi imel ničesar, da bi se prepričal o delu, celo niti o poslu delavca, kajti županstva vpisujejo le to, kar hoče pomočnik! S tem se torej le vrata odpirajo vagabundom. Kar se tiče delavske knjižice, je ta za vsakega poštenega delavca častna listina in le potepuh se norčuje iz nje, ko enkrat reče, da je nima, drugič zopet zahteva duplikat itd., sami izgovori, ki po uvedbi legitimacije ne bodo več potrebni, kajti tedaj bo imel delavec legitimacijo pri sebi in principal ga bo le sprejel in moral vsenu pritrditi ter še zahvaliti Boga, če ga delavec ne bo sredi najhujšega dela brez vsakega priporočila zapustil. Lepe razmere bi potem nastale! Iz legitimacije ne bo razvidno niti kdo je človek, ki prosi za delo, kot kaj in kako dolgo je delal, kajti to se tudi le na njegovo željo vpiše v legitimacijo. In tako je zveza enodušnega mnenja, da se z nameravano odpravo delavske knjižice napravi atentat na vse obrtno življenje, kakor se že desetletja ni zgodil. Z vso odločnostjo protestiramo proti zakonskemu načrtu ter pozivljamo vse meščanske stranke in korporacije, da z vsem pritiskom nastopijo proti temu načrtu. Sploh je pa tudi najsvetejša dolžnost vlade, da se zavzame za koristi združenih organizacij, ki vedno gledajo na urejene razmere pri posameznih obrtih in ki jih vlada vedno opominja na njih naloge in katerim se od vlade vedno in pri vsaki priliki obljublja naklonjenost in uslišanje skromnih želj malega obrtnika.« — Tem besedam nimamo ničesar pristaviti, kajti vse je resnica in gostilničarji, ki so po večini vsi navezani na pomožno osebje, bi imeli največje sitnosti z natakariji in drugim osebjem, ko se že zdaj dovolj mučijo z njimi.

* **Napadi na kralje in državne predsednike.** V zadnjih petdesetih letih so bili izvršeni sledeči atentati na kronane glave ali državne predsednike: 14. aprila 1865. je bil umorjen predsednik Lincoln v Washingtonu; 16. aprila 1866. je izvršil Karakasov atentat na carja Aleksandra v Petrogradu, leta 1867. je bil ustreljen cesar Maksimilijan mehikanski; meseca junija 1867. atentat na ruskega carja v Parizu; leta 1868. je bil umorjen srbski knez; leta 1869. se je zgodil atentat na egipčanskega podkralja, v istem letu je bil izvršen atentat na Napoleona III. v Bois de Boulogne; leta 1872. atentat na angleško kraljico, istega leta je bil tudi atentat na španskega kralja. 5. avgusta 1875. je bil umorjen Gabriel Garcia Morenos, predsednik republike Ekvador. 21. aprila 1877. je bil umorjen predsednik republike Paraguay, B. Gill. 11. maja 1878. je izvršil Hödel atentat na cesarja Viljema; 2. junija pa Nobiling, 25. oktobra 1878. je bil atentat Moncasisa na kralja Alfonza španskega, 17. novembra istega leta pa Passantesa na italijanskega kralja Humberta. 14. aprila 1879. je izvršil Soloviev atentat na carja Aleksandra, na katerega se je 2. decembra tudi v Moskvi izvršil atentat. 12. decembra 1878. je bil izvršen atentat na indijskega podkralja, 30. decembra istega leta pa je Otero izvršil atentat na španskega kralja Alfonza in kraljico Kristino. 17. februarja

1880. je bil izvršen atentat v zimski palači v Petrogradu na carja Aleksandra, 13. marca 1881. je bil umorjen ruski car Aleksander II. v Petrogradu. 24. junija 1894. je Italijan Caserio v Lyonu zaklal predsednika Sadi Carnota. 22. aprila 1897. krojaški pomočnik Pietro Acciarito izvršil atentat na italijanskega kralja Umberta. Dne 25. avgusta 1897. je v Montevideo umoril neki član revolucionarnih »blankov« predsednika republike Uruguay, Bordo. 26. februarja 1898. je Karditsis izvršil atentat na grškega kralja Jurja. Italijanski anarhist Luigi Luccheni je 10. septembra 1898. v Ženevi umoril avstrijsko cesarico Elizabeto. 6. julija 1899. je izvršil neki prejšnji sluga ministrskega predsednika Pasića atentat na eks-kralja Milana v Belgradu. 25. julija 1899. je bil umorjen predsednik republike St. Domingo, Heureaux. Leta 1901. je bil umorjen predsednik Združenih držav severoameriških Mac Kinley. 11. junija 1903. sta bila v Belgradu umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga. 11. junija 1908. so umorili v Lisboni portugalskega kralja Karlosa. 23. februarja istega leta je bil ustreljen mehikanski predsednik Madero. 18. marca 1913. je bil v Solunu ustreljen grški kralj. 28. junija 1914. pa sta umrla prestolonaslednik Fran Ferdinand in njegova soproga, zadeta od morilčeve roke.

* **Vsak gostilničar postreže** svojim gostom rad tudi z dobro kavo, ki je posebno za tiste, ki ne ljubijo alkoholnih pijač, privlačna sila. Slaba kava pa nasprotno odžene marsikaterega gosta. Dobro kavo napraviš pa samo na ta način, da ji pri-deneš Kolinske kavne primesi, ki je znana kot najboljši kavni pridatek, ki da kavi izvršten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Obenem je znana tudi kot edino pristno domače blago te vrste. Povsod se je zaradi tega Kolinska kavna primes že splošno priljubila, in prepričani smo, da tudi ne bo nobene slovenske gostilne ali kavarne, kjer bi jo pogrešali.

Književnost.

Kažipot Ljubljana - Gorenjsko, Postojna-Trst. Izdala in založila »Slovenska sokolska zveza«. Nismo še imeli tako lepega in preglednega kažipota po Kranjskem in Ljubljani v rokah, kakor je pričujoči. Tiskan je na najfinejšem papirju, obsega skoro sto strani in krasijo ga res krasne slike iz Ljubljane, slikovite Gorenjske in pa nedosežne Postojnske jame. Kdor se hoče poučiti o lepih naših krajih ali kdor hoče prepotovati ožjo našo domovino, naj si ga gotovo nabavi. Stane le 60 vinarjev, s pošto 70 vinarjev, in se dohva pri »Slovenski sokolski zvezi«, v Narodni knjigarni in pri tvrdki L. Schwentner v Ljubljani. Ker je skupilo namenjeno za pokritje stroškov prepovedanega zleta, kažipot vsakomur priporočamo. Naj si ga vsakdo naroči!

Naročajte „Gostilničarja“ in spravljajte številke v zbirko, ki Vam bo še pozneje v pouk!

VERMOUTH-

vino najboljši kakovosti prodaja po najnižji ceni trdka

Br. Novaković

vinska trgovina v Ljubljani.

32 12-24

Vinska trgovina Jernej Stele v Sp. Šiški

12-16

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo

raznih vin

posebno goriške rebule.

➔ Za pristnost se jamči! ➔

dobro ovinjene, stare
in nove, male in ve-
like ima na prodaj
Ivan Ruggenig,
sodarski mojster
Cesta na Rudolfovo že-
leznico št. 7.

12-16

SOLE

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani

(deželni dvorec).

Opozorjamo slavno občinstvo in tiste še posebno, ki se
interesirajo za prava domača raznovrstna

namizna in desertna vina

in sicer **Belokranjec, Dolenjec in Vipavec.**

12-24

Vina so zajamčeno pristna, tako, da jih tudi častita duhov-
ščina zanesljivo rabi za sv. maše.

Vina se oddajajo od 56 litrov dalje. Desertna v buteljkah.
Postrežba točna in solidna, cene nizke, posebno ker Deželna vinarska
zadruga ne stremi po dobičku, ampak da povzdigne promet do-
mačih vin kolikor mogoče.

O kakovosti vin se lahko vsakdo prepriča v Unionski kleti v
Ljubljani, kjer se točijo samo vina Deželne vinarske zadruge.

Adria, delniška pivovarna, Trst

Varilnica v Senožečah.

Vplačana glavnica
K 1,000.000

(Železniška postaja Divača.)

:: Ustanovljena ::
I. 1820.

priporoča svoje priznано dobro **Adria marčno, dvojno marčno in granatno pivo**
v sodčkih in steklenicah po najnižjih cenah.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

najboljša namizna in osvežujoča pijača.

Precizkušana proti vratnim boleznim, kašlju, želodčnemu in
mehurjemu kataru. **Najboljši brizganec k vinu.**

Podtikanja drugih kiselih mest zahtevanega Giesshüblerja pri primestvanju
vinu se zakonito zasledujejo.

TOVARNA ZAMAŠKOV JELAČIN & KO LJUBLJANA

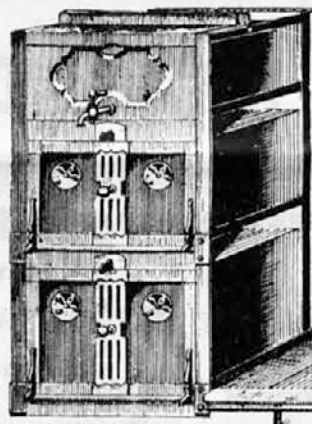
NAJSOLIDNEJŠA IN NAJCENEJŠA POSTREŽBA!
ELEKTRIČNI OBRAT. DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE. ZAHTEVAJTE VZORCE!

31-16

letošnje, krepko, okusno, prodaja
rizling K 50-60, rdečkasto K 40-46
kis K 30, tropinovec, slivovka K 140
za 100 litrov

J. Kravagna v Ptuj.

VINO

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

10-24

solidno domače delo, prodaja po jako
nizkih cenah

Rudolf Geyer, ključavničarski
mojster, Ljubljana, Cesta na Ru-
dolfovo železnico 10.

priporoča tudi vsa v stroko spadajoča
dela, vrtno, stopniščne in balkonske ograje,
rastlinjake itd., ter vsa popravila.

Najfinejše, zajamčeno
naravno, iz pasterizi-
rane smetane izdelano

čajno maslo,

pristni, čisti, planinsko
čvetlični

med

48 1-17

Emendolski-
Groyski,
Tilstinski,
Edamski,

SIR

Roquefort,
Trapistovski
Gorgonsola.

Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za kuhanje, pošilja
vsak čas po najnižjih dnevnih cenah in poljubnih množinah zveza
kranjskih mlekarov „Mlekarska zveza“ v Ljubljani, Kranjsko.

— Trgovina s —
špecerijskim blagom.

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki.

LJUBLJANA

A. ŠARABON

LJUBLJANA

priporoča svojo novourejeno glavno

zalogo rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in na debelo!

➔ Ceniki na zahtevo zastoj in franko! ➔

47 10-13

Velika pražarna za kavo in mlin
za dišave z elektr. obratom.

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim češkim budjeviškim delniškim pivom

plzenskega tipa

Zahtevajte v gostilnah ljubljanskih, v Grandhotelu Balkan Trst, hotelu Lacroma Gradež, Palace hrvatske štedionice Zagreb, Napredak Sarajevo, Beránek Banjaluka itd. to pivo.

52 12-24 Informacije daje Češka delniška pivovarna v Čeških Budejovicah, Roza Rohrmann v Ljubljani, Bogumil Poška v Trstu.

Mirenski premog kosovnik . . .	po K 2·20	per 100 kg
Mirenski premog orehovec . . .	" " 2·—	" 100 "
Šentjanski premog kosovnik . . .	" " 2·60	" 100 "
Šentjanski premog orehovec . . .	" " 2·40	" 100 "
Najfinejši češki premog kosovnik	" " 3·80	" 100 "

postavljen franco hiša v vsaki množini priporoča trdka

Richter & Ko.

Ljubljana, Trnovska ulica šte. 25.

Odjemalci večjih množin primeren popust.

Postrežba točna in solidna!

13-15

Pristne kranjske klobase

razpošilja po 38 vinarjev komad v poštnih zavojih najmanj 5 kilogramov po povzetju

Ivan Kos, mesar in gostilničar na Vrhniki.

Pivovarna v Mengšu

(Julius Stare)

naznanja, da toči od 15. sušca t. l. naprej takozvano

črno pivo

„kozel“ (Bockbier)

v sodčkih in v steklenicah.

Naročila se sprejemajo v pivovarni v Mengšu in pri vseh njenih zalogah: Ljubljana, Metelkova ulica št. 19, Šiška, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem, Dragomelj, Gameljne, Izlake, Javornik, Ježica, Kamnik, Kranj, Lesce, Medvode, Mokronog, Moravče, Motnik, Rudolfovo, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji in Št. Vid pri Zatični.

KLEINOSCHEG- DERBY SEC

39 13-24

Vinometre „Bernat“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Špansko zemljo. — Tanin. — Žveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Kolesarji! Izšel je

prvi slovenski cenik :
domače trdke

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, 35 13-24

Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, naspr. Kolizeja)

priznana najboljših

ADLER in ES-KA koles ter posameznih delov.

Na zahtevo se pošlje vsakomur zastonj.

Tovariši!

Tovarišice!

Kupujte le pri trdkah,
ki podpirajo in oglašajo v „Gostilničarju“
v vašem glasilu.

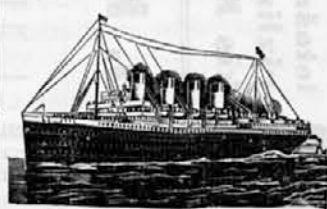
34 13-24

Sanatorij Elizabetinum

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. bolniška oskrba sester križark. Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. — Moderno opravljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki,

Poljanska cesta 16. 36 13-24 Telefon št. 141.

33 13-24
Samo 5 dni! Samo 5 dni!

Edino pri **ED. ŠMARD** potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18
dobiš veljavne vozne liste (šifkarte)
za francosko linijo iz Havre v New York
in iz Amerike nazaj v domovino. ::

40 letni uspeh, ki ga potrjujejo na tisoče priznanj.

Želodčna tinktura

lekarnarja Piccolija v Ljubljani

krepi želodec, pospešuje prebavo in je odvajalna.

1 stekleničica velja 20 vin.
20 12-24

Naročila sprejema lekarna **G. Piccoli, Ljubljana.**

19 12-24

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, gostilničarje itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 1.
Cenik franko.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruge v Ljubljani
Marije Terezije cesta 61
posreduje brezplačno za vse službo iščoče v gostilničarskem obrtu.

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 vin., z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike! 12-24

Novodošel!

Kavarna „Central“

je pridobila tudi v Ljubljani priljubljeni vzorni damski orkester

„DITRICH“.

5 dam. 2 gospoda.

Prvi nastop v nedeljo, dne 1. marca 1914.

Vso noč odprto! 16 13-24 Vstop prost

Novodošel!

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kolmann
 11 v Ljubljani 12-24
 dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Najboljše ogrske salame,
 fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo
 priporoča tvrdka 13 12-24
J. BUZZOLINI
 Ljubljana, Stritarjeva ulica.
 Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepič
 Spodnja Šiška štev. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.14 12-24

Pivovarna "Reininghaus"
 Gradec — Steinfeld
 priporočata svoja najboljša piva, kakor:
marčno carsko, vležano in bavarsko v sodkih in steklenicah. 27 12-24
 Specijaliteta Reininghausovo dvojno sladno pivo „St. Peter“ v originalnih steklenicah.
 Glavno zastopstvo pivovarn Reininghaus in Puntigam
 Telefon št. 90. v Ljubljani, Martinova cesta 28. Telefon št. 90.

Pivovarna Göss
 priporoča svoje priznane priljubljene izdelke
marčna, cesarska, vležana, eksportna in bavarska piva
 v sodčkih in steklenicah.
Zastopnik: Fr. Sitar v Sp. Šiški. 33 12-24

A. Zankl sinovi
 Ivornica barv, lakov in firnežev
 Ljubljana
 priporoča 21 1-24
 oljnate, suhe, emajlne in fassadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps), olje za pode in stroje, karbolinej, čopiči itd.
 Ceniki zastonj.

Vinska trgovina Alojzij Zajec v Spod. Šiški pri Ljubljani
 priporoča cenj. gostilničarjem in zasebnikom svoja priznana najboljša vina kot: dolenska, štajerska, goriška in istrsko belo in črno po znižanih cenah.
 Postrežba točna in zanesljiva.
 Dalje priporoča p. n. občinstvu hotel „Bellevue“ pri Ljubljani, ki ima krasno opremljene sobe z vsem komfortom za prenočišče tujcev in za letoviščarje. V restavraciji se točijo najfinejša stara vina. Izborna kuhinja. Kava vedno na razpolago. Najlepši razgled na Ljubljano in okolico. Svež zrak in krasni izprehodi po tivoliskem gozdu.
 Obenem se priporoča cenj. letoviščarjem hotel „Stol“ na Blejski Dobravi poleg postaje Dobrava med Jesenicami in Bledom. Krasno opremljene sobe za cele družine in posameznike. Dobra restavracija s fino kuhinjo in dobriimi starimi vini ter kegljiščem in lepim senčnatim vrtom. Cene primerne. Lep izprehod do krasnega Vintgarja 1/4 ure. 15 12-24

Gričar & Mejač
 v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 9
 priporočata v veliki izbiri in po najnižji ceni obleke za gospode in dečke, površnike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice itd. itd.
 Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje diake (Kamelhaar) 22 v vseh velikostih. 12-24

Jakob Zalaznik
 pekarija, slačičarna in kavarna 31 12-24
Stari trg 21
 se priporoča sl. občinstvu posebno z deže
na zajutrak.
 Filijalke:
 Mestni trg štev. 6
 Kolodvorska ulica štev. 6.

Avg. Signola
 Ljubljana, Dunajska cesta 13. 1124
 Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, hotele in kavarne.
Deset zapovedi za kmetovalca
Deset zapovedi za zdravje
 dobi za stonj in poštnine prosto vsak gostilničar in trgovec v poljubnem številu za razdelitev med 18 goste ter odjemalce. 11-24
 Treba le dopisnice z naslovom:
 Ub. pl. Trnkoczy, lekarna, Ljubljana.

Vinska trgovina
Ant. Müllerja
 v Domžalah
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih, hrvaških in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
 Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici. 29 12-24

Najstarejša domača zlatarska tvrdka!
 25letni jubilej obstoja leta 1914.
 Raznovrstna zaloga vseh zlatarskih predmetov in ur.
 Ure z lastno znamko „Tup“.
 Popravila in nova dela ter poročne prstane izdelujem
 * v lastni delavnici *
 z električnim obratom.
 Najnižje cene. Vestna in točna postrežba. Cenovniki zastonj
Lud. Černe
 juvelir, trgovec z urami ter zapris. sodni cenilec.
 Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Mihael Kastner, Ljubljana
 7 12-24
 Glavna zaloga rudninskih voda.

Z vsemi v špecerijško in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka
 Veleprazarna za kavo z električnim obratom. 8
T. Mencinger, Ljubljana
 Zaloga mineralnih voda. 12-24 vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Šiška)
 priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.
 Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive. 3 12-24

Dalmatinsko pristno rdeče in belo vino

pošiljamo od 100 lit. naprej proti povzetju po zmernih cenah :: 40 12-16
BRATA TRANFIČ
 Kastelstari - Dalmacija.

Ustanovljena 1. 1818.

Ustanovljena 1. 1818.

PIVOVARNA MENGEŠ

Julius Stare

priporoča svoje izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Naročila sprejemajo zaloge:

Ljubljana, Metelkova ulica št. 19, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem, Dragomelj, Gameljne, Izlake, Javornik, Ježica, Kamnik, Kranj, Lesce, Medvode, Mokronog, Moravče, Motnik, Rudolfovo, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji, Št. Vid pri Zatičini ali pivovarna v Mengšu.

1 12—24

Sukneno blago

za moške in ženske

dobite

v veliki izbiri in po ugodni ceni v trgovini občno znane tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Fino belo blago za rjuhe in perilo, cvilih za modroce, koltri, koci, lepi namizni prtji, servijete itd. v bogati izbiri.

Izgotovljene obleke

dobre kakovosti, lepega kroja za odrasle in otroke, v veliki izbiri v posebnem oddelku konfekcijske in manufakturne trgovine

„PRI ŠKOFU“

Medarska ulica Ljubljana Pred Škofijo 3

Na zahtevo se obleka po odbranem blagu po lastnem krojaču izgotovi.

9 12—24

28 12—24

Priporočamo svojim cenjenim ::
tovarišem gostilničarjem izborno
marčno, dvojnomarčno
termalno in granatno ::

PIVO

največje slovenske narodne tvrdke:
Delniška družba združenih
pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani.

Srečko Potnik

: Vakuum parna destilacija :
rastlinskih in sadnih cvetov
v Ljubljani, Slomškova ulica 27

priporoča cvete in kompozicije za izdelavo ruskega kumljevca, rastlinske grenčice, planinskega rastl. sladkega žganja, poprovega metovca, ruma za čaj, vermuta, drožnika, tropinovca, hruševca, jabolčnika, breskovic, pelinkovca, vanilije, želodčne grenčice, janeževca, sadn. groga, ruma-aroma itd. Razpošilja se v najmanjši količini pet vrst naenkrat za K 550, iz katerih se napravi 50 litrov različnega likerja. Večje množine znatno cenejše! 13 12—24

Gostilničarji!
Pozor! 12⁴—24

Predno kje drugje kupite ali naročite

gramofon ali godbeni avtomat

ogledajte si mojo veliko zalogo
A. RASBERGER

Sodna ulica št. 5, poleg c. kr. den. sodnice, zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju in drugih svetovnih tvrdk. Največja izber gramofonskih plošč na Kranjskem. Ugodna zamenjava starih plošč. Blago se odda na poljubno odplačevanje v malih obrokih. Edina strokovna delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov pod garancijo. Godbeni avtomat postavim na željo v vsako gostilnico, tako da se sam plačuje.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.
Največja slovenska hranilnica.

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000—
Vlog . . . . . 43.500.000—
Rezervnega zaklada . . . . . 1.330.000—

Sprejema denarne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **puplarno varna** in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične **domače hranilnike.**

2 12—24

I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravnih malinov in citrionov sok, nadalje izborne sadne pijače v patent. steklenicah: **jagodovec, nektar, kristalno citrionado, jabolčni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!